

Krystyna Breker

Trzydzieści lat informacji naukowej w Wojskowej Akademii Medycznej im. gen. dyw. prof. Bolesława Szareckiego w Łodzi

---

Forum Bibliotek Medycznych 1/1, 443-445

2008

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

(zarówno bibliograficznych jak i pełnotekstowych), uczyli się wyszukiwania wybranych informacji na stronach WWW.

Model współczesnej biblioteki medycznej zmieniał się dzięki wprowadzaniu nowoczesnych technologii. W latach 1992–2001 Biblioteka brała udział w programie fundacji EURO TRANS MED, która wykorzystując możliwości telewizji satelitarnej organizowała telekonferencje z udziałem międzynarodowych ekspertów z dziedziny medycyny. Tematy telekonferencji, które były odbierane w naszej Bibliotece są widoczne na stronie internetowej. Zostały one nagrane na kasety video (171 kaset). Biblioteka stawiała się instytucją nie tylko posiadającą określone zbiory, ale instytucją „umożliwiającą dostęp” bez względu na lokalizację informacji. Wymagania użytkowników bibliotek medycznych rosną wraz z rozwojem nauk biomedycznych. Potrzeba nieustającego dokształcania się wymaga szybkiego dostępu do bieżącej informacji.

Biblioteka Główna Akademii Medycznej w Łodzi wychodząc naprzeciw tym oczekiwaniom ukierunkowana była na:

- dostarczanie większej ilości informacji na nośnikach elektronicznych
- umożliwianie dostępu elektronicznego do źródeł własnych i poza-bibliotecznych
- szkolenie użytkowników w procesie wyszukiwania, oceny i wykorzystania informacji
- doskonalenie oraz rozszerzenie funkcji strony WWW
- uczestnictwo we wspólnych przedsięwzięciach bibliotek
- modernizację sprzętu komputerowego

Mgr Krystyna Breker
Łódź – UM

**TRZYDZIEŚCI LAT INFORMACJI NAUKOWEJ
W WOJSKOWEJ AKADEMII MEDYCZNEJ IM. GEN. DYW.
PROF. BOLESŁAWA SZARECKIEGO W ŁODZI**

Ośrodek Informacji Naukowej i Bibliograficznej Biblioteki Głównej WAM w Łodzi to już historia.

W 1972 roku, podobnie jak w innych uczelniach naszego kraju, powołano w Wojskowej Akademii Medycznej w Łodzi oddział informacji naukowej jako odrębną komórkę podporządkowaną Głównej Bibliotece Wojskowo-Lekarskiej. Ośrodkowi Informacji Naukowej wyznaczono zaszczytne i ważne zadania pełnienia funkcji

informacyjno-dokumentacyjnej w zakresie nauk wojskowo-medycznych na rzecz kadry naukowej WAM oraz potrzeby całego Wojska Polskiego. Koordynatorem tych zadań był Centralny Ośrodek Naukowej Informacji Wojskowej w Warszawie.

Początkowo, metody pracy Ośrodka różniły się zasadniczo od form działania w latach późniejszych. W latach 70-tych i 80-tych współdziałano z innymi ośrodkami informacji naukowej działającymi w uczelniach wojskowych w tworzeniu Centralnej Kartoteki Kart Dokumentacyjnych, która pełniła rolę bazy bibliograficznej z zakresu nauk wojskowych i medycyny wojskowej. Karty dokumentacyjne oprócz opisu bibliograficznego posiadały informację o treści dokumentu, a cała kartoteka była uporządkowana według Uniwersalnej Klasyfikacji Dziesiątej.

Kwerendy o tematyce medycznej, wojskowo-medycznej, czy nawet wojskowej wykonywano dla pracowników naukowych WAM oraz kadry WP w oparciu o wspomnianą wyżej Kartotekę oraz inne dostępne w tych czasach bazy bibliograficzne, takie jak bibliografie wojskowe, bibliografia lekarska IB-3, *Index Medicus*, *Excerpta Medica*, *Medicinskij Referativnyj Żurnal*, oraz przeglądając poszczególne tytuły czasopism zagranicznych i krajowych.

Na rzecz całej Armii wykonywano niezbędne tłumaczenia literatury fachowej z posiadanych źródeł, czasopism medycznych i wojskowo-medycznych.

Dokumentowano publikacje naukowe pracowników Uczelni, co w latach późniejszych zaowocowało wydaniem kolejnego III tomu Bibliografii publikacji pracowników naukowych WAM za lata 1978–1982 pod redakcją mgr Krystyny Breker i mgr Janiny Rosiak.

W latach 1977–1979 Ośrodek wydawał Biuletyn ONIW (Ośrodek Naukowej Informacji Wojskowej) WAM pod redakcją mgr Krystyny Breker i Jadwigi Bańkowskiej we współpracy z całym zespołem Biblioteki Głównej. Biuletyn był kwartalnikiem, który zawierał liczne przydatne zarówno dla kadry naukowej, jak i studentów informacje, a mianowicie przegląd najnowszych publikacji zagranicznych z dziedziny medycyny i medycyny wojskowej przygotowany w formie karty dokumentacyjnej, następnie wykaz nabytków Biblioteki Głównej, oraz wykaz sporządzonych w ostatnim kwartale w Ośrodku kwerend i tłumaczeń. „Biuletyn” był rozpowszechniany nie tylko w Akademii, ale w całej sieci wojskowych ośrodków informacji naukowej i bibliotek naukowych w kraju.

W 1979 roku „Biuletyn” zastąpiono „Informatorem”, który początkowo ukazywał się jako dwumiesięcznik, a następnie kwartalnik, będący wydawnictwem o charakterze current. Każdy numer zawierał spolszczone spisy treści zagranicznych czasopism o tematyce wojskowo-medycznej. W redagowaniu „Informatora” uczestniczył szeroki zespół współpracowników, spośród których należy wymienić najaktywniejszych: ppłk lek. Henryk Górski, płk dr farm. Wiesław Świtek, ppłk dr Jerzy Miłkowski, ppłk dr n. med. Krzysztof Walczewski, mgr Krystyna Breker, Jadwiga Bańkowska.

„Informator” ukazywał się przez 16 lat i był rozpowszechniany podobnie jak jego poprzednik „Biuletyn” w całej sieci ośrodków i bibliotek wojskowych WP.

Przez szereg lat pracownicy Ośrodka intensywnie uczestniczyli w szkoleniu użytkowników informacji naukowej zarówno w ramach przysposobienia bibliotecznego, jak i na starszych latach studiów oraz współpracując z kadrą naukowo-dydaktyczną WAM.

W okresie trzydziestoletniego istnienia Ośrodek przeżył dwie rewolucje naukowo-techniczne. Pierwszą w 1991 roku za sprawą pojawienia się nowego nośnika informacji – CD-ROM-u. Zakupiono wówczas komputer z programem Spirs, czytnik CD-ROM-ów, wykupiono dzierżawę na bazę MEDLINE, która objęła lata 1966–1991. Dziennie pojawiała się wielu użytkowników. Drukarka, wówczas tylko igłowa pracowała nieustannie.

Kolejną „rewolucję” zafundował Ośrodkowi internet otwierając niezmierzone możliwości pomocy użytkownikowi w rozwiązywaniu jego problemów naukowych.

Wraz z postępem naukowo-technicznym i rozwojem sieci komputerowych nastąpiła komputeryzacja Biblioteki Głównej. Znaczącą wówczas rolę przy wdrażaniu systemu bibliotecznego HORIZON wypełnił Ośrodek Informacji Naukowej w osobie ppłk dr n. przyr. inż. Marka Matusiaka.

Ośrodek pomagał także pracownikom naukowym WAM w opracowaniu prac naukowych, naukowo-badawczych i doświadczalnych.

Na zakończenie, pragnę wymienić osoby, które wniosły znaczący wkład w kształt i obraz trzydziestoletniej historii Ośrodka. Są to: ppłk lek. Bronisław Głuś (1972–1977), w tych latach współpracowali z Nim: mgr Andrzej Szczypkowski, mgr Krzysztof Kaczmarek, Elżbieta Redłowska, Bożena Wenikajtis, następnie mgr Krystyna Breker (1977–2002), Jadwiga Bańkowska (1978–1991), ppłk lek. Henryk Górski (1980–1990), ppłk dr n. med. Krzysztof Walczewski (1990–1994), ppłk dr n. przyr. inż. Marek Matusiak (1996–2002).

Mgr Barbara Grala

Łódź – UM

BIBLIOTEKA GŁÓWNA UNIwersYTETU MEDYCZNEGO W ŁODZI

Dnia 1 października 2002 roku utworzono Uniwersytet Medyczny w Łodzi, który powstał z połączenia dwóch akademii medycznych: cywilnej Akademii Medycznej w Łodzi oraz Wojskowej Akademii Medycznej im. gen. dyw. prof. Bolesława Szareckiego w Łodzi, na podstawie ustawy z dnia 12 września 1990 r. O szkolnictwie